

Stručni rad

ULOGA UČITELJICE TIJEKOM ODRŽAVANJA NASTAVE NA DALJINU

**Tatjana Hren, prof.
OŠ Žužemberk, Područna škola Dvor**

Sažetak

Nastava na daljinu postala je dio naše svakodnevnice, stoga i u ovom slučaju treba prepoznati neke njezine dobre strane. Učenici, kao i njihovi učitelji, stekli su obilje novog iskustva i znanja, prije svega u području informatičke pismenosti. Tijekom održavanja nastave na daljinu djeca možemo motivirati i aktivirati uz pomoć raznih igara, a povremeno organiziramo i različite oblike online aktivnosti.

Ključne riječi: nastava na daljinu, iskustvo, igre, dani aktivnosti

1. NASTAVA NA DALJINU

Kao i svugdje u Sloveniji, i kod nas je, nakon jesenskih školskih praznika 2020. godine, ponovo započelo održavanje nastave na daljinu. Doista smo se nadali da se to neće dogoditi, ali iz svake situacije mora se izvući ono najbolje i sve je odmah nekako lakše.

Tim smo putem doista krenuli lakšim korakom nego u proljeće jer smo i mi, učitelji, i naši učenici bili znatno bolje pripremljeni i osposobljeni za nastavu na daljinu. Već u prvim jesenskim mjesecima upoznali smo učenike s mogućnošću korištenja asistenata u nastavi, internetskih učionica, predajom materijala u virtualne učionice. Uz to što mi, učitelji, svoj posao obavljamo marljivo i s velikim entuzijazmom, istovremeno neprestano otkrivamo i nove načine i tehnologije u poučavanju. Naš je zajednički cilj približiti gradivo učenicima i održati istinske kontakte s njima tijekom savladavanja nastavnog gradiva.

Jedan od prvih koraka prije početka održavanja nastave na daljinu bilo je usklađivanje vremena održavanja videokonferencija s učenicima na razini cijele škole. Bilo mi je vrlo važno da djeca i roditelji ne budu opterećeni s ove točke gledišta, odnosno da zbog pomanjkanja računalne opreme učenici ne bi mogli sudjelovati u videokonferencijama. Trebalo je pretpostaviti da neka djeca možda žive u nepovoljnim životnim uvjetima ili da je sada cijela obitelj kod kuće i da svima trebaju računala za rad.

Učenici su nastavu na daljinu usvojili dobro, marljivo, uglavnom redovito dostavljaju materijale i tako stječu nova znanja, učvršćuju i provjeravaju već obrađeno nastavno gradivo.

Veći dio dana provodi se u pripremi materijala i slanju povratnih informacija. Smatram da je, čak i u ovo vrijeme, vrlo važno roditeljima i učenicima dati povratne informacije o tome kako su odradili svoje školske obaveze. Učenike motivira i veseli svaka pohvala i ohrabrenje, pogotovo ako ih uputimo svakom od njih zasebno.

Gradivo koje treba obraditi učitelj mora poslati putem elektroničkih kanala na način koji će učenicima biti dovoljno razumljiv. I učenje i priprema za proces učenja zahtijevaju puno više vremena nego da sam fizički prisutna i gradivo tumačim učenicima u razredu. Djeci pokušavam gradivo približiti pomoću videozapisa koji sadrže objašnjenja gradiva, koristim i interaktivne zadatke za koje učenicima dajem jasne upute kako bi ih svi mogli razumjeti. Istodobno treba voditi računa da se učenicima ne nameće previše zadataka i obveza te da se vješto balansira između količine poslanog materijala i još uvijek zadovoljavajuće granice usvojenog znanja. Učenici se međusobno razlikuju i ne mogu postizati jednake rezultate na svim područjima, stoga je potrebno prilagoditi način usvajanja nastavnog gradiva prema njihovim individualnim sposobnostima. Također je potrebno uzeti u obzir predznanje učenika kako bi mogli dalje nadograđivati usvojeno znanje.

2. DJECU MOTIVIRA RAZNOLIKOST

Tijekom održavanja nastave ne smijemo zaboraviti na kretanje, stoga tijekom svake videokonferencije odvojimo nekoliko minuta za zdravlje. Nešto vremena odvojimo za izvođenje vježbi istezanja, pretklona, otklona, za skakanje, čučnjeve, plešemo uz glazbu.

2.1. IGRE KORISNE ZA IZVOĐENJE NASTAVE NA DALJINU

1. PRONAĐI PREDMET

U uputama učiteljica objašnjava učeniku koji predmet treba potražiti u njegovoj blizini i pokazuje ga ispred zaslona, npr. : donesi mi nešto mekano, nešto okruglo, nešto plavo, nešto trokutasto, nešto prozirno, nešto malo, nešto pahuljasto, nešto ukusno.

2. IGRA SKRIVAČA

Učitelj ili učenik broji do 10, za to se vrijeme ostali učenici skrivaju. Zatim učenik koji je žmirio govori o tome gdje bi se ostali mogli skrivati, primjerice iza stola, ispod stolice, u ormaru, ispred kauča.

3. POGODI RIJEČ

Učitelj isključuje svoj mikrofoni i jasno izgovara odabranu riječ na zaslonu računala. Učenici pokušavaju odgonetnuti o kojoj se riječi radi.

4. POGODI OSOBU

Zamislim određenu osobu koju svi poznajemo. Učenici zatim postavljaju učitelju/učiteljici pitanja na koja on ili ona mogu odgovoriti samo s "da" ili "ne", npr. "Ima li ta osoba smeđe oči?", "Je li ta osoba dijete?", "Ima li ta osoba dugu kosu?".

5. ZAPAMTI ŠTO VIŠE PREDMETA

Učitelj/učiteljica na zaslonu prikazuje sliku koju učenici neko vrijeme promatraju. Učitelj/učiteljica zatim ukloni sliku, a djeca zapisuju predmete koje su na njoj vidjeli. Pobjednik je onaj koji zapamti i zapiše najviše predmeta sa slike.

6. IGRA PANTOMIME

Učitelj/učiteljica ili odabrani učenik bira određenu osobu (tema je utvrđena već ranije, npr. zanimanja) i pokušava je prikazati pokretom, bez govora. Ostali pogađaju što im taj učenik pokušava prikazati.

7. SKRIVENI PREDMET U TORBI UČITELJA/UČITELJICE

Učitelj/učiteljica pripremi neprozirnu vrećicu u koju sakrije razne predmete. Učenici postavljaju različita pitanja, npr.: "Je li taj predmet izrađen od plastike?", "Koristi li se za pisanje?" "Možemo li u njega nešto pospremiti?".

2.2. DANI AKTIVNOSTI

Primjer dana aktivnosti na daljinu:

- **Dan priredoslovlja: pastirski dan organiziran u suradnji s Centrom šolskih in obšolskih dejavnosti.**

U suradnji s CŠOD organizirali smo dan priredoslovlja pod nazivom "Pastirski dan". Učiteljica CŠOD-a predstavila nam je nekadašnji način života, kada su djeca uvelike pomagala u obavljanju različitih poslova na obiteljskom gospodarstvu. Morala su brinuti o domaćim životinjama, voditi ih na pašu i paziti na njih. Ovaj posao uglavnom su obavljali dječaci. Djeca su nekoć sama izmišljala različite igre, što je zahtijevalo veliku dozu maštovitosti i kreativnosti jer su mogla koristiti samo materijale koje su pronašli u prirodi: štapove, kolce, kamenčiće, lišće, koru drveća.

Zajedno smo poslušali dvije stare belokranjske narodne pjesme: "Pastirče mlado" i "Pobeležo pole", pročitali kratku priču o pastiru i pogledali kratki film koji prikazuje pastirske igre.

Učenici su se zatim prihvatili posla i sami su izmislili tri igre prema uputama: "NEBESIČALJKA", "BACANJE PRSTENOVA", "BALANJE KOZE". Jednu su igru izmislili i sami.

Nakratko smo se, bez korištenja suvremene tehnologije i postojećih igraćaka, vratili u prošlost i prirodi pristupili na drugačiji način.

Djeca su uživala i, koristeći vlastitu maštu, stvarala razne igre.

Slika 1: Vlastita igra.

Slika 2: Vlastita igra učenika.

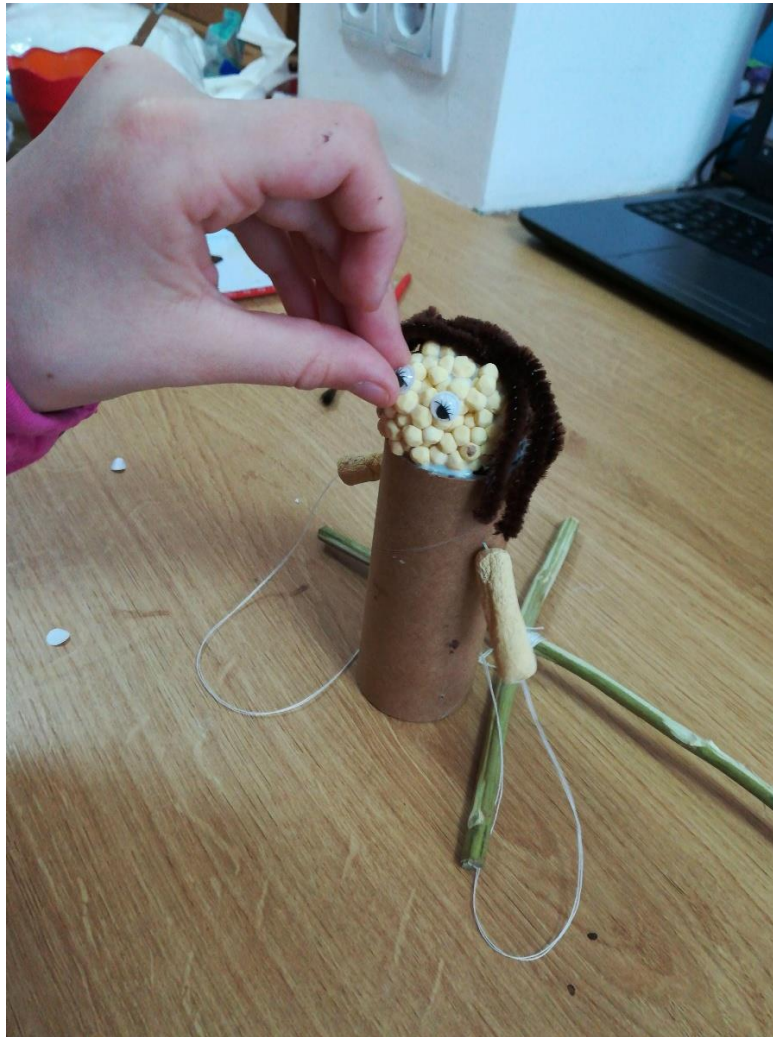
- Dan kulture na daljinu: praćenje predstave "Petar Pan"

Predstavu "Petar Pan" pratili smo na mrežnoj poveznici Kazališta lutaka Ljubljana. Izvođači su se okušali u više uloga i tako na zanimljiv način djeci predstavili priču o putovanju djevojčice Wendy i njezina dva brata u zemlju Nigdjezemsku, gdje su ih očekivale zanimljive avanture. U predstavi su nastupili poznati slovenski glumci. Nakon predstave učenici su usmeno odgovarali na postavljena pitanja i na taj način ponovili sadržaj odgledane predstave.

Nakon toga uslijedio je zadatak izrade lutki od materijala koji imaju kod kuće. Tijekom izvršenja tog zadatka međusobno su si pomagali prateći način izrade lutaka na mrežnoj poveznici Kazališta lutaka Ljubljana i tako dobivali nove ideje za vlastite kreacije.

Fotografije izrađenih lutki poslali su u internetsku učionicu. Zatim je uslijedilo igranje društvene igre "U zemlji Nigdjezskoj", kada su putovali kroz Vilinsku šumu, indijanski logor, Lagunu Sirena i Zaljev morskih ježeva.

Na kraju su pročitala odlomak o Petru Panu iz udžbenika i tako smo uspješno završili dan.

Slika 3: Lutka Petar Pan.

- Dan kulture povodom Dana neovisnosti i jedinstva

Ovogodišnji oproštaj od stare godine bio je prilično neuobičajen. Prošao je bez prisnih zagrljaja, rukovanja i osobno upućenih želja. Ipak, doživjeli smo prednovogodišnji ugođaj i dobre želje uputili si na daljinu.

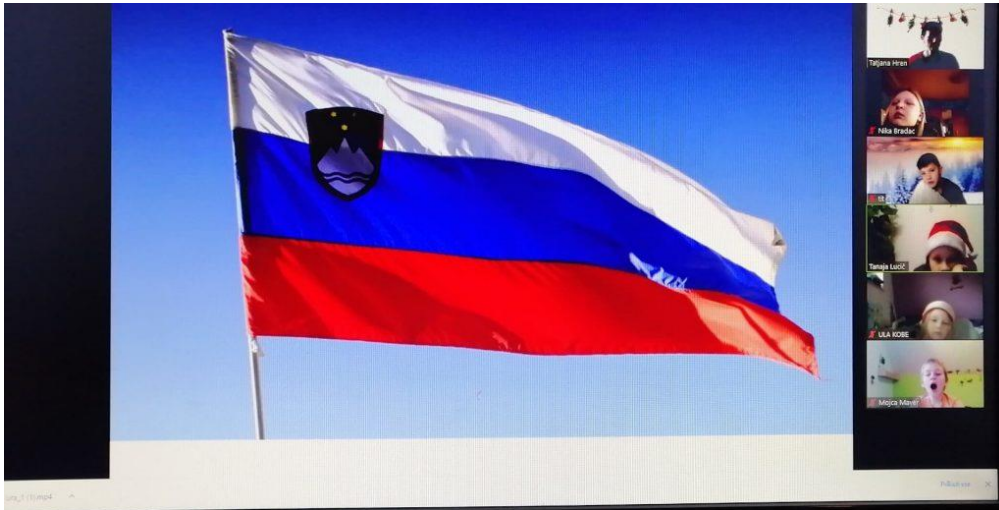
Posljednji prednovogodišnji susret s učenicima započeli smo gledajući video zapis o kulturnom događaju. Razgovarali smo o značaju ovog državnog praznika, Dana neovisnosti i jedinstva, koji se obilježava 26. prosinca.

Rješavajući kviz, također smo testirali svoje znanje i ustanovili da znamo već puno toga. Uslijedila je proslava putem Zooma: igre po izboru učenika - igra skrivača, pogađanje predmeta koji se krije u torbi učiteljice, prepoznavanje zvukova, glasanja životinja, naučili smo crtati na bijeloj ploči i na kraju podijelili u sobe u kojima su još uvijek mogli međusobno razgovarati i poigrati se.

Njihov zadatak je pomagati roditeljima i ostalim članovima obitelji u kućanskim poslovima i stvoriti svečani ugođaj u kući tijekom praznika. Učenici su pogledali kratki prizor o mišu koji se spremao na odlazak na zimske praznike.

Također smo se složili da će jedan od njihovih glavnih zadataka biti da tijekom praznika pokušaju što više razveseliti članove svoje obitelji jer već jednim osmijehom i dobrom voljom cijeloj obitelji možemo uljepšati dan.

Zaželjeli smo si sretnu i prije svega zdravu i sigurnu Novu godinu punu smijeha, a zatim se oprostili u ugodnoj atmosferi.

Slika 4: Dan kulture na daljinu.

- Plesni sportski dan na daljinu

Tijekom izvođenja nastave na daljinu organizirali smo i plesni sportski dan tijekom kojeg su se učenici zabavili uz glazbu i nove plesne korake, razgibali se i opustili.

Učenici najprije su usvojili nešto teoretskog gradiva. Ponovili su što je ples, koje vještine mora posjedovati plesač i upoznali se s različitim vrstama plesova.

Plesali su ples "Kauboj Jaka" i "Nagajiva pmlad" i razgibali se izvodeći različite plesne figure. Na kraju dana ispunili su i upitnik u internetskoj učionici.

Reakcije učenika su bile pozitivne, odgovorili su da žele još takvih i sličnih dana.

Slika 5: Ples na daljinu.

3. ZAKLJUČAK

Sve se u našem životu događa namjerno, a naš je zadatak iskoristiti to u vlastitu korist. Zahvaljujem svim mojim nadobudnim učenicima i učenicama i njihovim roditeljima na razumijevanju, suradnji, toleranciji, ljubaznosti, pomoći i obilju uložene energije tijekom održavanja nastave na daljinu; jednako tako zahvaljujem i cjelokupnom osoblju naše škole na nesebičnom i srdačnom dijeljenju nastavnog gradiva, iskustava i savjeta.

Vjerujem da se svi problemi i poteškoće mogu riješiti i da je sve puno jednostavnije ako istim putem koračamo ruku pod ruku i zajedno pomažemo našoj djeci, učenicima i učenicama, da unatoč svemu napreduju u usvajanju novih znanja. Zahvaljujem na svakom poslanom zadatku, jednako tako sam zahvalna za svaki postignuti napredak svakog od mojih učenika. Svaka stvar ima svoje značenje i predstavlja tek jedan mali kamenčić u konačnom mozaiku usvojenog znanja. Stoga vrijedi ustrajati.

Ustrajmo zajedno i nadalje!